

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

עין משפט נר מצוה

י.

מסורת הש"ס

כמו א מיי פ"א מהלכות
זמית המערה ה' :
ע ב ג ד ה ו ז ח ט י
טו ויפ"ט מהלכות
מעשה הקדשות הלכות טו
סג עשין קסג :

מוכר רש"י

כי לא באתם עד עתה.
במינו גבלל אל המנוחה כי
זמית המערה ה' :
ע ב ג ד ה ו ז ח ט י
טו ויפ"ט מהלכות
מעשה הקדשות הלכות טו
סג עשין קסג :

שמעתי שמקריבין בבית חוניו. קשיא היאך מקריבין אם
טומאה דהא גזרו טומאה על ארץ העמים ויש לומר
דשמע לגבי הא לא גזרו חכמים טומאה כיון שזמן המורה יכול
להקריב: **ומאי מעמא** הדר ביה משום קושיא דרב מרי. הקשה
הר"ר חיים ומתחילה היכי אמר
למלימיה ופי לא היה יודע המשנה
והלא הן שגורות צפי כל ועוד קשיא
כיון דתנאי היא אמאי הדר ציה לימא
אנא דאמרי כמאן דאמר לא קדשה
לכן נראה להר"ר חיים דכ"ע מודו
דמשצאו לירושלים נאסרו הצמות
ושזו לא היה להן היתר והני תנאי
דהא פליגי דמאן דאמר לא קדשה
סבר דאף במקומו של מוצא אין יכולין
להקריב עשויי^ו ומאן דאמר קדשה
סבר דבמקום מוצא ומזר להקריב
אלא לא צממה:

דבוי ע"מא קדושה ראשונה
קדשה לשעתה וקדשה
לעתידי לבוא. הקשה רבינו תם
אמאי לא מייתי ראיה דרבי אליעזר
אית ליה צפ' קמא דחגיגה (דף ג: וסג)
דלא קדשה לעמיד לצוה דקאמר התם
מעשה ברבי יוסי כי דורמסקית
ומסיק אמר ר' אליעזר כך מקובלני
מרבן יוחנן זן זכאי עמון ומואז
מעשרין מעשר עני בשביעית מה
טעם משום דהרבה כרכים כצשו
עולי מנרים ולא כצשו עולי צבל
וקדושה ראשונה קדשה לשעתה וצבל
קדשה לעמיד לצוה ומיך רבינו תם
דמה טעם דהתם גמרא הוא דקאמר
לה ולאו מילתא דרבי אליעזר היא
ותדע דהא צמשה מוסכת ידים
(פ"ד משנה ג) דתינא מילמיה דרבי
אליעזר לא נתנה לה והכי פירושה
מה טעם מעשרין משום דכי האי
הוונא אשכחן צערי ישראל שהניחם
עולי צבל מלקדש למאן דאמר לא
קדשה כדי שיסמכו עליהן עניי ישראל
בשביעית ולכן שזן עמון ומואז שזן
מואז וצבל שהניחם עולי צבל
מלקדש למאן דאמר לא קדש והניחם
לעניים דהא לא מייתי צעמון ומואז
שטרו כסיון אלף מיידי צאומן
שהניחו ישראל צלחא ממנרים ולא
כצשו והכי נמי משמע צמסכת
ידים (ג' סג) דחשיב להו עס צבל

ומנרים שהן מו"ל וההיא (ג) דחוקת הצמים (ב"ב דף טז.) דקאמר שלש ארצות לחוקה יהודה ועבר הירדן שהיו עוצר הירדן היו מוא"י מיירי צעמון ומואז שטרו כסיון ועוד הקשה ר"ם מהא דאמר צמס' ציה (דף ה: וסג) וצ"ה (דף לא:) כרס רבעי היה לו לרבי אליעזר וצקש להפקירו ולעניים וא"כ משמע דאית ליה קדשה לעמיד לצוה ומשום שלא היה רוצה לטרוח להוליכו לירושלים היה מפקירו לעניים שילויכו אותו והניחם מרוחיה אחרי שאלו פדומו וי"ל משום דצדאשונה כרס רבעי שצדקן ישראל היה צריך להוליכו (ד' לירושלים וגס צקש ר' אליעזר להוליכו משום דכל דבר שנאסר צמניין צריך מניין אחר להסירו ואחא מיימיה לא צי"ה (ג' סג) ומכל מקום העניים היו מרוחיה צמה שהיו יכולים לחללו צוה פרוטה כדשמואל ונהי דשמואל לא אמר למלמיה אלף צדיעזר כדמשמע ליטנא שחללו היינו דווקא צומן צצית המקדש קיים אלף צומן הזה לא^ו ואפילו למחילה והכי נמי איתא בשאלמות דרב אחאי צפרשת קדושים תתי (סוף סימן ק) ומצדק על פדיון עובר לעשייתן וקלי ליה למי פדיוניה או יטליכס לנחר: וי"ע מוס' ר"ה לא: ד"ה נקש:

למה מנו חכמים את א"ו. קשה אמאי ימיה הך צרימא דלא מוכחא אלף קדושה ראשונה לא צטלה והאיכא תנא דאית ליה צפ' הערל (יבמות דף צב:) דקדושה ראשונה ושהיא ש"כ אלף הלא ש"כ צטלה קדושה אחרונה לא צטלה קדושה ראשונה היתה לאחרי קדושה (ש' שלישית (ה) ויש לומר דלפילו למאן דאמר קדושה אחרונה לא צטלה היינו דוקא לענין מרומה צומן היה אלף לכל מיני אחריות ודאי צטלה:

שאר

יש אחריה היתר. כשחרבה שילה הותרו הצמות כדאמרין צמס' וצמים (דף ק"ע.) כי לא צאתם עד עתה אל המנוחה^ו זו שילה שזמו מלכבוש ואל הנחלה^ו זו ירושלים למה חלקן הכבוש כדי לימן היתר צין זו לזו: **גמ' ציה חוניו**. מוצח חוניו. צנו של שמעון הצדיק צנה צמה צמנרים לשם קדש אמרין צמס' צמס' נמחות (דף ק"ט): **כפסד כו'**. דאיכא למאן דאמר התם צננה לשם ע"ו: **וקסדר קדושה**. שנתקדשה ירושלים אינה קדושה לעולם ומשחרבה הותרו הצמות: **לעמיד לצוה**. כלומר משחרבה: **והיא היטה נחלה**. האמור בצסוק אל המנוחה ואל הנחלה: **קלעים להיכל**. קא סלקא דעמך צמקוס חומות היכל שיהא מוצח הנצו צעורה קרוי אשך פתח ההל מועד^ו שאלמלא כן לא היו מקריבין עד שיגמר הצנין והס המתילו להקריב קצננות משצאו שס צימי כורס כמו צמכות צספר עורא (ג) ועד עשרים ושנים שנה אחרי כן לא נגמר הציט צצמת שלש לדריוס האחרון: **בונין צמחון**. שהיו קלעים פרושים לפניס מעווי המומה שלח יצקסו הצינין לתוך ההיכל: **לאו מכלל דר' אליעזר**. דבעי קלעים סבר לא קדשה לאחר חורבן לפיך פייסו קלעים צמקוס צנין וחזרו וקידשו צמדות וצציר כדאמר צמס' צעויות (דף טז.) **ומר מאי דשמיע ליה צמא**. ולא משום צורך קדושה: **וכי סימא כו'**: אס אלו. עיירות נמנו צפ' צמחא דערכוין^ו לענין צמי ערי חומה לומר שהיו מוקפות חומה מימות יהושע צן נון ואין ש"י יומר מתשעה: **ולמה מנאוס**. והלא ההרבה היו סס והתם נמי וכן תנא כיואל צהן: **ורמינאו**. מסקנא דמילמיה הוא דאמר לעיל הני תנאי פליגי צקדישה ולא קדשה: הא

תורה אור השלם

- כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר יי' אלהיך נתן לך. ובראית יב שס ונלמד את כל עירוי צגת ההוא לא היתה קרויה אשר לא לקחה מאתם ששים עיר כל קהל ארצב מקלבת עיר בן צפון: דברים ג ד
- כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר יי' אלהיך נתן לך. ובראית יב שס ונלמד את כל עירוי צגת ההוא לא היתה קרויה אשר לא לקחה מאתם ששים עיר כל קהל ארצב מקלבת עיר בן צפון: דברים ג ד
- כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר יי' אלהיך נתן לך. ובראית יב שס ונלמד את כל עירוי צגת ההוא לא היתה קרויה אשר לא לקחה מאתם ששים עיר כל קהל ארצב מקלבת עיר בן צפון: דברים ג ד

דברים ג ה

גליון הש"ס

גמ' וקדשה לעתיד לבוא. עי' צמית דף סא ע"ב:

הגהות הב"ח

(א) גמ' כשהיו בונין צביל עשו קלעים: (ג) שם לעמיד לצוה לאו מכלל דר' אליעזר: (ד) תוס' ד"ה דלוי עלמא וכו' ומתרי שזן חוהא לרין והוא דפ"י דשביעית ומייחיי לה כפ' מקום שנהגו דקאמר שלש ארצות לבצור יהודה: (ו) בא"ד צריך להוליכו לירושלים צקש ר' אליעזר ג"כ להוליכו צביל: (ז) ד"ה למה וכו' ויש לומר צ"כ משמע מנחת מוס' דמפסדי ראשונה אצנסי ויתק יושב עיני ירשת יהושע ואלו עיניה ס' להס ציטול אלף שלישית וירושע עורא אן לה ציטול חה שלש דכתיב הוסי' צמכות צפ' הערל דפי' ש' להס היינו לומר דצריך לחזר לירושע כדי לקדש איון להס היינו לומר דפי' ירשת עומדת למה ללא צטלה קדושה וכמו שצפ"י לשם אלף לדכתיב מנחל ראשונה היא ירשת אצנסי ויתק יהושע עיני ירשת יהושע ומס ואלף קדשה לעולם ולר"י וכו' ראשונה היא ירשת יהושע עיני היא ירשת עורא ומס ואלף קדשה לעולם ע"ס:

חוניי לאו בית עבודת זרה היא וקדושה ירושלים יש אחריה היתר כול', ונידחו דבריו. ומעשה דחוניי מפורש בסוף מסכת מנחות וכן שמעון הצדיק הוא וחלק על שמעיה אחיו, כשעלה לכהונה גדולה נתקנא בו וכו' וברח, והלך ובה מוחב בשאלמנדרים של צמרים וחקריב עליה קרבן וכו'. ואמרין תנאי היא, כלומר יש תנא שאומר יש אחריה היתר. דחייא אמר ר' ליעזר כשהיו בונין בהיכל עושין קלעים להיכל וקלעים לצורה כו'. אמר ר' יהושע שמעתי שמקריבין אפי"פ שאין בית כו' עד מנצי קדושה ראשונה קדשה לעתיד ולבוא לפולם. ודייקין לאו מכלל דר' אליעזר בר פלוגתיה דר' יהושע סבר דקדושה ראשונה קדושה לעתיד ולא לעמיד. ודחי רבינא ואמר כולי עלמא קדושה לשעתה וקדושה לעתיד, ור' אליעזר אימר מה ששפע ור' יהושע מה ששפע ואין ביניהן חילוקה. ואמרין אלא ר' ישמעאל בר' יוסי הוא דאמר קדושה ראשונה אינה לעתיד לבוא והוא חולק על ר' אליעזר ועל ר' יהושע. דחייא תורתה כהני עיר חומה המקודשת מימות יהושע בן נון כגון קצרה הישנה של ציפריין וחקרה של גןן'ש חלב וירפת הישנה וגמלה הרי בגליל וגדרו הרי בעבר הירדן וחרדי ואנו וירושלים הרי ביודה. אמר ר' ישמעאל בר' יוסי לא מנו את אלו אלא שיקדשו שיעלן כן הגולה אבל הראשונה בטלו משבטלה הארץ. איני והתייא סוף ערכין אמר ר' ישמעאל בר' יוסי וכי אלו בלבד היו והלא תיבן ששים עיר כל חלבי ארובי, ומת' כל אלה ערים בצורות וכו' אלו